

Een nest van *Mimesa equestris* (F.) (Hymenoptera, Sphecidae).

H. Nieuwenhuijsen

In de zomer van 1989 bezocht ik regelmatig een zanderige, open plek in de buurt van Elspeet, die gebruikt werd als houtopslagplaats. In het zand trof ik verscheidene aculeaten nesten aan. Eén ervan werd regelmatig bezocht door een rood-zwart diertje waarvan ik toen (mijn begintijd van de aculeaten-studie) vermoedde dat het een *Specodes*-soort was. De uitgang van het betreffende nestje had de vorm van een vulkaantje, dus concludeerde ik dat een het nestje van een *Halictus*-soort moest zijn.

Fig. 1
nestgang

lengte 12
cm

Ik besloot het nest te onderzoeken. Ik maakte een gipsmengsel (1 deel gips op 1,5 delen water) en spoot dat met behulp van een grote injectiespuit in de nestgang. Na een paar uur kwam ik terug om het nest uit te graven. Het bleek te bestaan uit een verticale gang van ongeveer 12 cm lang (fig. 1). Aan het einde ervan vond ik vijf groene cicaden. Ik kon niet vaststellen of die in aparte cellen lagen, hetgeen me wel het meest waarschijnlijk leek. Trouwens, wanneer ik in de literatuur de beschrijving van aculeatennesten tegenkom, verbaas ik me over de kundigheid van de onderzoeker, die dit soort, soms rijkvertakte, gangenstelsels kan bloot

leggen.

Het was duidelijk dat ik niet te maken had met een bijennest maar met dat van een graafwespje. Enige dagen later ving ik op een andere plek een wespje dat erg op mijn vermeende 'bloedbijtje' leek. Het bleek *Mimesa equestris* te zijn.

Bij inspectie van de prooien met de loep bleek dat op één cicade een ei lag (fig. 2, zie pijl) en op een andere een larf? (fig.

Fig. 2

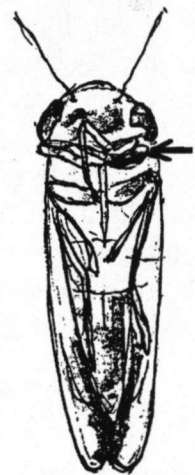

Fig. 3

vergrotingsfactor: x 10

3, zie pijl). Op de andere prooien zat niets.

Ik heb geprobeert de twee belegde cicaden te bewaren om de ontwikkeling van de wespen te kunnen volgen. Dat is in de warme caravan, waarin ik logeerde, niet gelukt.

De drie andere cicaden, die ik bewaarde om te laten determineren, zijn helaas zoek ge raakt.

Wat voor informatie vond ik nog over *Mimesa equestris* ? De prooien bestaan uit springcicaden (*Cicadellidae*) (Klein, 1996). Kunnen de beestjes, die ik vond en tekende, *Elymana sulphurella* zijn? Wat betreft de grootte, de kleur en het biotoop - tussen gras, vaak op zeer droge plaatsen - (Chinery, 1987) zou het kunnen. Olberg (1959) ziet een wijfje van deze wespensoort met haar prooi naar het nest vliegen. De wesp houdt de prooi met de middelste en achterste poten vast. Tenslotte vermeldt Richards (1980) dat de soort nestelt in zandgrond, op vlak terrein en gangen graaft van 25 - 30 cm diep!

Literatuur

Chinery, M., 1987. Tirion Nieuwe Insektengids - Baarn, 320 pp.

Klein, W., 1996. De graafwespen van de Benelux. - Jeugdbond Uitgeverij, Utrecht. 130 pp.

Olberg, G., 1959. Das Verhalten der solitaren Wespen Mitteleuropas (Vespidae, Pompilidae, Sphecidae). - Berlin. 402 pp.

Richards, O.W., 1980. Scolioidea, Vespoidea and Sphecoidea (Hymenoptera, Aculeata). - London. 118 pp.